

A Szabadság

MUNKÁSPÁRTI HETILAP

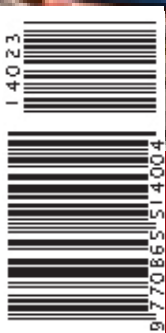
www.aszabadsag.hu

www.munkaspart.hu

1082 Budapest, Baross utca 61.; Telefon: 06 (1) 787-8621

**ŐK IRÁNYÍTJÁK AZ EU-T.
NINCSENK SZÜKSÉGÜNK ERRE!**

AZ EU A KAPITALIZMUSRÓL SZÓL. AZ EU A TŐKÉS RENDSZERT VÉDI, AMELY MEGLOP ÉS KIHASZNÁL, HOGY TOVÁBB GAZDAGÍTSA VEZÉREIT, URAIT. AZ EU-KILÉPÉSÉRT FOLYTATOTT HARC EGYBEN A KAPITALIZMUS ELLENI HARC IS.

BALSZEMMEL

Thürmer Gyula

MI A BAL SZEMÜNKKEL NÉZÜNK A VILÁGRA. ÍGY SOK MINDENT ÉSZREVESZÜNK, AMIT CSAK A JOBB SZEMÜNKKEL NEM LÁTNÁNK. MÁSKÉNT IS LÁTJUK A VILÁGOT, MONDJUK ÚGY, BALSZEMMEL. EZUTÁN MINDEN SZÁMUNKBAN ELMONDJUK, MIKÉNT IS LÁTJUK AZ ÉPPEN ESEDÉKES ESEMÉNYEKET A SAJÁT POLITIKAI ÉRTÉKÍTÉLETÜNK ALAPJÁN, BALSZEMMEL.

HALDOKLÓ MSZP: MI A MI TEENDŐNK?

Kádár János idején az MSZMP kongresszusai megfértek az építők szakszervezetének Dózsa György úti székházában. Nem volt túl nagy, nem volt már modern sem, de elment. De voltak, akik többre vágytak. Budán fel is épült az új kongresszusi központ, nagy, modern. Mutassuk meg a világnak, hogy a párt ugyan apad, a hatalom kifolyik a kezünk közül, de legalább van csilivili kongresszusi központunk!

Itt temették el az egykori MSZMP-t, és szülték meg negyedszázada az MSZP-t. Te, micsoda emberek voltak! Nyers Rezső, az elnök, aki az Új Márciusi Frontjával még életében hátba szúrta Kádár Jánost. Pozsgay Imre, aki ma is azzal büszkélkedik, hogy ő verte be az első szöveget a munkás-paraszthatalom koporsójába. Talán éppen azért, mert a munkás-paraszthatalom nélkül a bűdös életben sem lett volna belőle miniszter. Tömegével jöttek az álmodozó értelmiségiek, a filmrendező Kósa Ferenc, a tanár Fábry Béla. Hogyan is hihettek abban, hogy ezentúl ők irányítják a világot? De még munkások is akadtak, mint Szili Sándor, akik nem vették észre, hogy pont a dolgozóktól lopják el a hatalmat. És voltak, akik nagyon is tudták, mire megy ki a játék. Horn Gyula, Németh Miklós és a többiek, akik jó időben lezsugázták a rendszerváltást Palmer amerikai nagykövettel, meg Antall Józsefekkel. Persze, mindez csak vihar lett volna egy pohár vízben, ha nincs Gorbacsov, aki nem adja el a németeknek és az amerikaiaknak a Szovjetuniót, és vele a népi Magyarországot is. Így

született meg az MSZP, és pár hónapra rá a tőkés Magyarország.

Réges-régen a szociáldemokrata pártok a szakszervezetekből jöttek létre. Az európai szociáldemokrácia számos becsületes, nagyszerű munkásvezért szült. Mamárrafelészincsenek munkásvezérek, a hagyományok, a gyökerek mégis adnak nekik egy kis munkás-feelinget. Az MSZP soha nem volt ilyen. Az MSZP-s vezérek szerettek munkásgyökerekre hivatkozni, de valójában semmi közük sem volt a dolgozó emberhez. A szocializmusban jól éltek a dolgozókból, a kapitalizmusban meg engedték meglopni a dolgozókat, de még az országot is.

Az MSZP másik nagy baja az volt, hogy összefeküdt a liberálisokkal. Az MSZP vezérei a régi rendszerből jöttek. A liberálisok mindig kapitalisták voltak, még akkor is, ha a szocializmusban éltek. A liberálisok nem tudtak, és ma sem tudnak egyedül győzni, mert a nép nem szereti őket. Az MSZP-seknek meg kellett egy igazolás az igazi tőkésektől, hogy befogadják őket az európai úri klubba. Aztán kettecskén elsikkasztották az országot.

Az alapbajokat tetézte, hogy egyre inkább a legátlástanabb figurák kerültek felszínre. Csintalan Sándor, Szekeres Imre, Puch László, soroljam még? Medgyessy Péter egy gentleman volt az MSZP-kormány élén, aki nem tudta keresztülvinni azt, amit a liberálisok beígértek amerikai barátaiknak, nem tudta privatizálni az egészségügyet. Félretéve minden demokráciát, puccsal megdöntötték, és egy hatalommániás örültet tettek meg miniszterelnöknek. Gyurcsány még szerzett pár kellemes üzletet a liberálisoknak, az MSZP-t viszont belökte a süllyesztőbe.

Kik is vagyunk mi? – tették fel és teszik fel sokan az egyszerű szocialisták között a kérdést. Mit mondhatunk mi, ha Orbán munkahelyet, rezsicsökkentést ígér? Miért kell nekünk minden nap a holokausztról beszélni, amikor van ezernyi más dolgunk? Miért isteníjük Nagy Imrét? Ki a hős, Salvador Allende, aki fegyverrel védte a rendszerét, vagy Nagy Imre, aki csendben elvonult a jugoszláv követségre? Miért kell utálni a Kádár-rendszert, amikor jobban és becsületesebben éltünk?

Mesterházy Attila nem volt se rosszabb, se jobb azoknál a szocialista politikusoknál, akiket az MSZP az elmúlt két évtizedben kitermelt. 2010-ben Gyurcsány és Bajnai látványos bukása után átvette az MSZP-t, és megpróbált megszabadulni a liberálisoktól. Nem sikerült neki. A liberálisok megfojtották. Könnyen lehet, hogy vele együtt az egész MSZP-t is.

Nagyon nem kell bánkódnunk, hiszen az MSZP mindig is a Munkáspárttól vett el szavazatokat, sőt vezetőik ott ártottak, ahol csak tudtak. De látunk mást is. Vidéken az MSZP helyét a Jobbik foglalja el, s ennek egyikünk se örülhet. Nem örülhetünk annak sem, hogy a Fidesz tovább falhatja a kétharmad gyümölcseit.

Mi a mi teendők? Mi nem léphetünk az MSZP helyére. Egészen egyszerűen azért nem, mert nem vagyunk szociáldemokrata párt. Mi tudjuk, hogy a kapitalizmus reformja nem változtatja meg a dolgozó tömegek helyzetét. A mi megoldásunk a tőke korlátozása, majd a kapitalizmus megszüntetése, az új közösségi társadalom megteremtése.

A mi dolgunk más. Álljunk ki a jövőben is a dolgozók mellett! Mutassuk meg, hogy a tőkés pártok alapvetően azonosak, mert fenntartják azt a rendszert, amely nem ad munkát az embereknek, és a pénzt teszi a legfőbb értékkel! Győzzük meg igazunkról a 40-50 éveseket, akik már tudják, mi a kapitalizmus! Győzzük meg a fiatalokat, az egyszerű embereket, akik most a Jobbik felé fordulnak! Legyen minél több jelöltünk az önkormányzati választásokon! József Attila után szabadon: ez a mi dolgunk, és nem is kevés!

THÜRMER GYULA

HÉTBŐL-HÉT

MIT GONDOL A MUNKÁSPÁRT?

RÖVID HÍREK – RÖVID KOMMENTÁROK

1. Orbán Viktor kormányfő gratulált kazah kollégájának, hogy Oroszország, Kazahsztán és Fehéroroszország a múlt héten – Eurázsiai Gazdasági Uniónak nevezett – kereskedelmi uniót alakított. „Magyarország ezt egy pozitív világgazdasági fejleménynek tekinti. Mi nem szeretnénk kimaradni ebből a lehetőségből. Magyarország a nyugati integrálódás munkáját elvégezte. Nyugati integráció és keleti nyitás együtt tehet bennünket sikeressé” – fejtette ki a miniszterelnök.

Munkáspárt: A fenti szavak hitelessége nem vitatható. A nagy kérdés csak az, hogy mi valósul meg mindebből. Mert a legszebb mondatok is csak annyit érnek, amennyi megvalósul belőle. Kíart-e a fenti véleménye mellett akkor is, ha Washingtonból vagy Brüsszelből felhívják, és arra „kérik”, változtasson véleményén. Van, akinek miniszterelnöki képességei itt kerülnek mérlegre.

2. Magyarország azt szeretné, hogy Washingtonban jöjjön létre a kommunizmus áldozatainak múzeuma – jelentette be Balatoni Monika, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium államtitkára.

Munkáspárt: Kinek jó ez a lépés? Az amerikaiaknak akarjuk megmutatni, hogy nekik vagyunk elkötelezve, vagy éppen okítani akarjuk őket valamire? Egyikért sem fognak szemernyivel sem jobban szeretni minket a tengerentúlon. A világnak akarjuk bizonyítani, hogy mennyire kommunista-ellenesek vagyunk? Aligha gondolhatja komolyan Orbán, hogy ez bárki is érdekli. Akkor megint az itthoni szélsőjobb szavazókra hajtanak. Szükség van még erre két győzelem után? Megfejtésnek sajnos leginkább az tűnik, hogy megint egy értelmetlen és megfontolatlan döntés született – amely aligha fog megerősíteni senkit Budapest szavahihetőségéről bárhol a világon, elsősorban Moszkvában és Pekingben.

3. A Közgép tulajdonosai tavaly 4,1 milliárdot vettek ki osztalékként a cégből. A Simicska Lajos érdekeltségébe tartozó építőipari vállalkozás tavaly több mint 491 milliárd forintot nyert közbeszerzéseken (beleértve a konzorciumi tagként nyert közbeszerzéseket is). A tulajdonosok mindössze 203 millió forintot hagytak bent a cégben, a nyereség többi részét mind felvették.

Munkáspárt: Nem kell aggódni, a Közgép ezzel a „néhány” milliócskával is milliárdos megrendeléseket fog nyerni. Az osztalék is csak „szimbolikus”, a közbeszerzések összegéből többet is zsebre tehettek volna, akár nyilvánosan is. Mert ezt is megtehetik. S, hogy miért kellett kivenni ezt az összeget? Nem estek a fejükre. Bármi megtörténhet (na jó, csak elvileg), de amit már kimentettek, az a biztos. Ahol ezt „találták”, lesz ott még több is. Ha meg más szelek fújnának – hát akkor is jutni fog kalács a kakaóba.

4. Már keresteti az új parlament képviselőinek járó lakás- és irodabérleményeket az Országgyűlés Hivatala. A hivatal április végén kötött szerződést a FHB Ingatlan Zrt.-vel nettó 15 millió forintért az ingatlanközvetítői ügyintézésre, az ingatlanok felkutatására és a szerződések előkészítésére – derül ki a hivatal közbeszerzési hirdetményéből.

Munkáspárt: Jó lenne már rájönni, mitől különbek a parlamenti képviselők, mint egy normális magyar dolgozó. Mert utóbbi fogja a kis jövedelmét, kiszámolja, mennyit tud lakhataásra költeni, aztán nyakába veszi a várost és keres magának hajlékot. Érthetetlen és felháborító, hogy a sok százezer fizetésük mellé a képviselők miért kapnak ingyen lakást, az meg már a pofátlanság csúcsa, hogy ezt milliókért még a fenekük alá is tolatják. Mondjuk azt is szívesen megtudnánk, mekkora értékben bérelik havonta az ingatlanokat, ha csak a közvetítői díj ennyi...

5. Az állam együttesen több mint 10 milliárd forinttal adós a tulajdonában lévő 24 Volán-társaságnak. A költségvetésből ugyanis csak egy-két, sőt olykor három év késéssel utalják ki azt a pénzt, amelyet az államnak kellene állnia a tömegközlekedés költségeiből. A buszos cégek az e miatt keletkező lyukakat hitelfelvétellel kénytelenek betömni, ám így nem marad pénzük a matuzsálemi korú járműflotta cseréjére.

Munkáspárt: Fenti két hírünk tükrében is tiszta, mik a prioritások a kormány számára. Az, hogy az emberek tisztességes körülmények között éljenek, utazzanak, bizonyosan nem. Nekik jár a közpénzből fenntartott luxusautó, a nép meg nyomorogjon túlszűfolt, koszos, bűdös, a végtelenségig lepusztult buszokon. Persze az is szempont lehet, hogy két év múlva kiírják (a véletlenül sem privatizációnak nevezett) pályázatokat a különböző vonalak magán-üzemeltetésére. Ja, hogy a lepusztult járműparkok fityinget sem érnek? Sebaj. Az új tulajdonos hoz majd szebb, jobb buszokat. Na, nem ingyen. A jegy- és bérletárakat jócskán meg fogjuk fizetni. Ha tudjuk.

6. Keddi döntésével lényegében eltörölte a devizaalapú hiteleknel alkalmazott árfolyamrést a Kúria. A legfelsőbb bíróság szerint az árfolyamrés nem tartozik a szerződés elsődleges elemei közé, ezért vizsgálhatja bíróság. A Kúria ezt meg is tette és úgy találta, tisztességtelen, hogy a hitelek folyósításánál devizavételi, míg a törlesztőrészlet kiszámításánál eladási árfolyamot alkalmaz a bank.

Munkáspárt: Nincs miért örülni! Egyetlen esetről beszélünk, nem számít precedensnek, minden egyes szerződést külön-külön meg kell tárgyalni. S vagy ezt a döntést hozzák, vagy nem. Tehát aki pereskedni akar a bankkal, megteheti, talán az eladási és vételi árfolyam közötti különbséget visszanyerheti, úgy néhány év és ügyvédi díjazás árán. Hiába tudja mindenki, hogy az egész devizahiteles történet családok tízezreit tette tönkre, tisztességtelenül és a bankok érdekeit szolgálva, sem a kormány, sem a Kúria nem fog fellépni ellene.

7. Németh Lászlóné jelenlegi fejlesztési miniszter, akinek távozása már biztos, az Orbán-kormány új ciklusában a paksi atomerőmű-beruházást felügyelheti majd.

Munkáspárt: Van Önnek középfokú végzettsége? Ha igen, máris hasonló szakértői kvalitásokkal rendelkezik, mint Németh Lászlóné. Jó, neki így is jutottak tetszetős állások – ne firtassuk, miért. Viszont, ha az Orbán-kormány tényleg komolyan venné a paksi beruházást, ezt a pozíciót nem pusztára kellene kiosztani. Vagy pusztára, de olyannak, aki ért is hozzá. Legalább minimálisan, úgy műszakilag. Nem a haverok rangsorolásában.

KI LEHET-E LÉPNI AZ EURÓPAI UNIÓBÓL?

A Munkáspárt határozott álláspontja, hogy Magyarország lépjen ki az Európai Unióból. A Szabadság korábbi számaiban láttuk, hogy az EU-ba nem léphet be akárki. Hosszadalmas procedúra után csak olyan tőkés országokat vesznek fel, amelyek politikai és gazdasági rendszerében bíznak a tőkés Európa vezetői. De vajon ki lehet-e lépni?

KILÉPÉS: NEHÉZ, DE NEM LEHETETLEN

A kilépés lehetőségét először a 2009-ben életbe lépett Lisszaboni Szerződés fogalmazta meg. A Lisszaboni Szerződés az 1957-es alapszerződések újrafogalmazását jelentette az új viszonyok között. A szerződés 50. cikkelye így fogalmaz:

(1) Saját alkotmányos követelményeivel összhangban a tagállamok bármelyike úgy határozhat, hogy kilép az Unióból.

(2) A kilépést elhatározó tagállam ezt a szándékát bejelenti az Európai Tanácsnak. Az Európai Tanács által adott iránymutatások alapján az Unió tárgyalásokat folytat és megállapodást köt ezzel az állammal, amelyben az érintett államnak az Unióval való jövőbeli kapcsolataira tekintettel meghatározzák az illető állam kilépésének részletes szabályait. Ezt a megállapodást az Európai Unió működéséről szóló szerződés 218. cikke (3) bekezdésének megfelelően kell megtárgyalni. A megállapodást az Unió nevében a Tanács köti meg minősített többséggel eljárva, az Európai Parlament egyetértését követően.

(3) A kilépésről rendelkező megállapodás hatálybalépésének időpontjától, illetve ennek hiányában a (2) bekezdésben említett bejelentéstől számított két év elteltével a Szerződések az érintett államra többé nem alkalmazhatók, kivéve, ha az Európai Tanács az érintett tagállammal egyetértésben ennek a határidőnek a meghosszabbításáról egyhangúlag határoz.

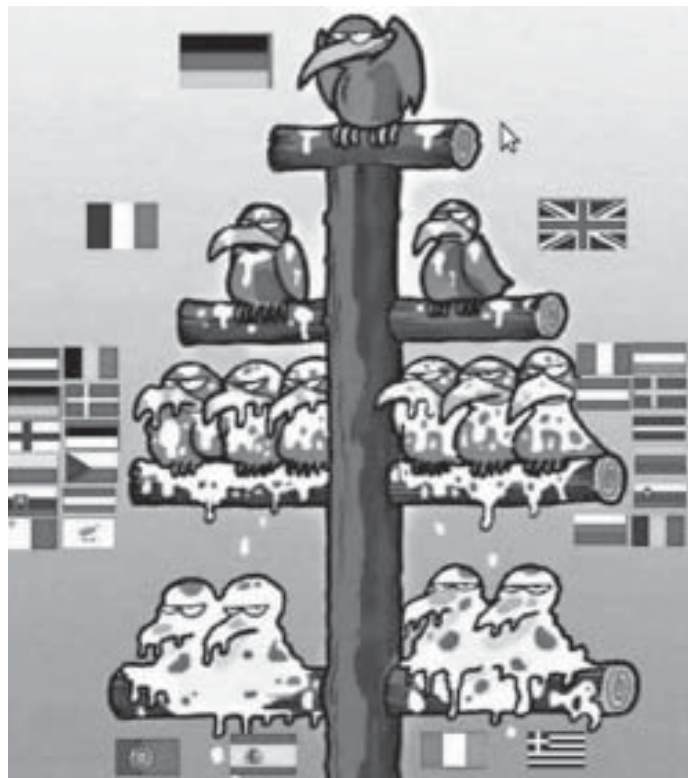
Az EU tehát több biztosítékot épített be annak elkerülésére, hogy akárki akármikor kiléphessen, de a kilépés lehetősége adott.

MAGYARORSZÁG: POLITIKAI AKARAT KELL

Lehet-e Magyarországon olyan döntést hozni a kilépésről, amely összhangban van az Alaptörvénnyel? A jelenlegi kormány és a jelenlegi parlamenti pártok mellett nyilvánvalóan nem. Ők ugyanis az EU-t támogatják, még a Jobbik is.

A kilépést nem lehet kierőszakolni népszavazás útján sem, mivel az Alaptörvény tiltja az Alaptörvény módosítására irányuló, és a nemzetközi szerződésből eredő kötelezettségeket érintő kérdésekről szóló népszavazások kiírását. Az Országos Választási Bizottság 2012 februárjában már el is utasított egy pont erre irányuló kezdeményezést.

Marad egy másik alkotmányos lehetőség: azoknak az erőknél kell többségbe jutniuk, amelyek elutasítják az EU-tagságot.

Ha Magyarországon a parlamentben kétharmados többségbe kerülnek az EU-ból való kilépést támogató képviselők, módosíthatják az Alaptörvényt, és hatálytalaníthatják az Európai Unió csatlakozásáról szóló törvényt.

A történelemben azonban vannak rendkívüli helyzetek, amelyek rendkívüli döntéseket tesznek szükségessé és lehetségessé. Ha összeomlik az EU, ha forradalmi hullám indul el Európában, ha a néptömegek veszik kezükbe sorsukat, nyilván egészen új szabályok alapján dőlne el a kilépés. A magyar társadalomban olyan politikai erőknek kell létrejönniük, amelyek akarják a kilépést, és képesek azt kikényszeríteni. Az EU a kapitalizmusról szól. Az EU a tőkés rendszert védi. Az EU-kilépésért folytatott harc egyben a kapitalizmus elleni harc is.

EU: MI LESZ, HA ELINDUL A FÖLDRENGÉS?

A májusi EP-választások azt mutatták, hogy az EU több nagy országában is jelentős változások mennek végbe. Az EU-val szembeni ellenállást világosan jelezte, hogy a választók óriási arányban maradtak távol a választásoktól. Ez az Európa nem érdekli az embereket, igaz, még nem küzdenek ellene elég erősen.

Franciaországban, Nagy-Britanniában, Görögországban és Dániában is EU-ellenes erők kapták a legtöbb szavazatot. Franciaországban az első helyre futott be Marine Le Pen Nemzeti

Frontja. 25 százalékot szereztek, ezzel 24 képviselőjük lesz a parlamentben. A politikus azt mondta: "Ezt akarja a nép: francia politikát franciáktól, a franciákért, a franciákkal. Nincs szükségük arra, hogy kívülről vezessék őket. Ami Franciaországban történik, az történik majd egész Európában: a nemzet visszatérése."

Összességében elmondható, hogy a tőkés válság, a megszorítások következményeit a szélsőjobboldali pártok tudták kihasználni. Nincs ebben semmi csoda. A szélsőjobboldal - bárhol is legyen - ugyanúgy a tőke pártja, mint a konszolidált konzervatív vagy szociáldemokrata pártok. Ha ők erősödnek, attól a kapitalizmusnak még nem származik baja.

Ugyanakkor a kommunista pártok egy része is növelte sikerét az EP-választásokon. A Görög KP 6,1 százalékot kapott a korábbi 4,5 százalék helyett, ami 347 ezer szavazatot jelent a korábbi 227 ezer helyett.

Az európai kommunista és munkáspártoknak egy lehetőségük van: folytatni a harcot a tőkés rendszer ellen, leleplezni az EU tőkés, dolgozó-ellenes jellegét, felvilágosítani, szervezni és mozgósítani a tőkével elégedetlen tömegeket. Valójában ez vezet majd el ahhoz a helyzethez, amikor nem kell kilépni az EU-ból, mivel az EU maga is megszűnik, utat engedve a népek igazi népi-dolgozói szövetsége felé.

ÉHEZIK A MAGYAR GYEREKEK FELE

NÉHÁNY SZÁZEZERNEK PARADICSOM, MILLIÓKNAK NYOMOR

A Gallup közvélemény-kutató OECD-tagországokat érintő kutatása szerint a szervezet tagjai körében növekszik azon emberek aránya, akik nem tudnak megfelelő mennyiségű élelmiszert vásárolni családjuknak. Az arány Magyarországon igencsak elkészerítő: a gyerekekkel rendelkező családok körében majdnem felével fordult már elő az elmúlt egy évben, hogy nem tudták a szükséges élelmiszert megvásárolni maguknak és családjuknak.

A Gallup az adatokat ismertetve megjegyzi, hogy míg a volt szovjet tagköztársaságok, illetve Ázsia jelentős területein 2007 óta komoly javulás volt a tekintetben, hogy az emberek meg tudják-e venni maguknak a szükséges élelmiszert, addig a 2008-ban bedurvuló gazdasági válság sok OECD-tagállamban, így Magyarországon is rendkívül drámai hatásokkal járt.

A közvélemény-kutató cég kiemelte, hogy a legrosszabbul teljesítő 10 ország között döntően az OECD-tagállamok szegényebb országai találhatók. Törökországban a gyerekes családok felénél fordult elő az utóbbi 1 évben, hogy nem tudták megvenni a család számára szükséges ennivalót, ezután viszont rögtön Magyarország következik 47 százalékkal. A rendkívül durva gazdasági válságot átélő Görögországban ez az arány 28 százalék, míg a válságból már a kikecmergés útján megindult, de még mindig borzasztó munkanélküliségi mutatókat produkáló Spanyolországban csak 18 százalék.

Mindenki tudja, hogy így van, de a parlamenti tőkés pártok nem tesznek semmit. Miért is tennének? Ne

csodálkozz, ez a magyar kapitalizmus! Néhány százezernek paradicsom, millióknak nyomor. A szegény családok nem járnak Brüsszelbe, nincs televíziójuk, sajtójuk. A választásokon nem fontosak, mert nem mennek el szavazni. De ők is magyarok. Ők is itt élnek. Nem lehet „leírni” őket. Segíteni kell nekik: munkahelyteremtéssel, ingyenes oktatással és ingyenes egészségüggyel.

**A Szabadság a Te újságod!
Vásárolj, terjeszd, támogasd!
Mi megírjuk azt, amit mások elhallgatnak!**

HŐSKÉNT HALTAK MEG, ROSSZ CÉLOKÉRT

Az első világháborúért Európa tőkés körei a felelősek. A magyar katonák hősiességgel küzdöttek a háborúban. Elhitték, hogy királyuk és parancsnokaik nemes célokért áldozzák fel őket. A magyar uralkodó osztály azonban nem a hazát védte, hanem új területeket akart megszerezni. Nem a békét védelmezte, hanem a háborút használta saját céljainak elérésére. A katonák hősként haltak meg, rossz célokért. Sorozatunkban a háború igazi okait tárjuk fel, a hősökre és áldozatokra emlékezünk, a mai háborúk ellen emeljük fel szavunk.

„MONARCHIÁM BECSÜLETÉNEK VÉDELMEÉRE”

1914. június 28-án Sarajevóban merénylet áldozata lett Ferenc Ferdinánd, az Osztrák-Magyar Monarchia trónörököse. Egy hónappal később, 1914. július 28-án a Monarchia hadat üzent Szerbiának. Ez az I. világháború kezdete.

Hogyan is került Magyarország a háborúba, és mi volt a következménye? 1914. július 23-án gróf Tisza István magyar királyi miniszterelnök elnökletével ülést tartott a magyar kormány. Tudomásul vette, hogy a sarajevói merénylet után báró Vladimir Giesl, belgrádi osztrák-magyar követ ultimátumot nyújtott át a szerb királyi kormánynak, amelyre július 25-én este 6 óráig várta a választ. Az ultimátum a sarajevói merényletért a szerb kormányt és hatóságait tette felelőssé. Emlékeztetett a szerb királyság korábbi kötelezettségeire. A nagyszerb mozgalom megtűréseivel és táplálásával vádolta a szerb kormányt. Követelte, hogy a kormány hivatalos lapjában, meghatározott időpontban, meghatározott szövegű közleményt tegyen közzé, melyben elítéli a nagyszerb mozgalmat. Ugyanezt a szöveget királyi napiparancs útján a hadsereggel is közölni kell. A közoktatásból, közigazgatásból és a hadseregből ki kell irtani minden, a Monarchia ellen irányuló propagandát. Fel kell oszlatnia a nacionalista és irredenta szervezeteket, köztük a

MIT ÉS KIKET CENZÚRÁZTAK?

A MUNKÁSMOZGALOMRÓL, A SZTRÁJKOKRÓL ÉS TŰNTETÉSEKRŐL TILOS VOLT ÍRNI

A sajtópia még az első világháború alatt is virágzott, annak ellenére, hogy papírhíány lépett fel, és cenzúráztak bizonyos lapokat – mondta Révész T. Mihály, az Eötvös Loránd Tudományegyetem címzetes egyetemi tanára a Fejezetek az első világháború médiatörténetéből című konferencián. A történész kiemelte: a cenzúra végrehajtását egy igazságügyi miniszteri rendelet határozta meg, de az állami ellenőrzés nem volt általános érvényű, csupán egyes lapokra koncentrált.

Beszámolt arról, hogy a háború alatt különböző tabutémákat is meghatároztak az újságok számára, ide tartoztak a munkásmozgalomról, sztrájkokról, tüntetésekről és az élelmiszerhiányról szóló tudósítások, de magáról a cenzúráról is tilos volt írni, továbbá egyes diplomáciai ügyeket sem lehetett közzétenni. Egyebek mellett azt sem írhatták meg a lapok, hogy a monarchia trónörökösének szerelvényéhez hozzákapcsolták Erzsébet királyné szalonkocsiját - jegyezte meg.

Landgraf Ildikó, az MTA BTK Néprajztudományi Intézetének tudományos főmunkatársa kiemelte: a háború idején a lapok megteltek illusztrációkkal, hogy hitelesítsék és átélhetővé tegyék a leírtakat, és még a Vasárnapi Újság című képes családi lap is sokat foglalkozott a háborúval, noha a szórakoztatás volt eredetileg az elsődleges célja.

Mint mondta, az 1854-1921 között megjelenő Vasárnapi Újság – amelyet vidéki értelmiségiek, papok, hivatalnokok, jegyzők, írnokok, valamint mesteremberek és földművelők fizettek elő – illusztrációjának mindössze egyharmada volt fotó a háború előestéjén, a többi rajz volt. A háború alatt a lap két haditudósítója készítette az itt megjelenő összes kép felét – közölte.

A fényképek 78 százaléka ekkor kapcsolódott a háborúhoz, még akkor is, ha nem konkrétan csatajeleneteket ábrázoltak. A képek „rendkívül

megrázóak és önmagukért beszélnek”, de megalázó helyzetben soha nem ábrázoltak hadifoglyokat, síró emberekről azonban sok fotó született – fogalmazott.

Narodna Obrana. Az ultimátumnak az a két pontja, ami talán leginkább sértette egy független ország méltóságát, az 5. és a 6. volt. A Monarchia követelte, hogy hatóságai részt vehessenek a Monarchia területi épsége ellen irányuló mozgalmak elnyomásában, és szervei szerb területen nyomozhassanak. Ugye, az ilyen követelések ma is ismerősek, és ma is előfordulnak egyes nagyhatalmak eszköztárában!

A szerb miniszterelnök, Nikola P. Pašić a szerb néphez fordult: „A szerb kormány annak tudatában, hogy a Ti kívánságotoknak és a béke követelményének tesz eleget, amelyet nem csak Szerbia érez, hanem - erről meg vagyunk győződve - egész Európa is, a legvégsőig engedett a császári és királyi kormány kívánságainak, de ezen a határon túlmenően egyetlen független állam sem tehet engedményeket.”

Július 28-án I. Ferenc József osztrák császár és magyar király kiadta háborús proklamációját: „Egy gyűlölettel telt ellenség üzelmei kényszerítene, hogy a béke hosszú esztendei után kardot ragadjak monarchiám becsületének védelmére, tekintélyének és hatalmi állásának megóvására és területi épségének biztonságára. A szerb királyság, amelyet állami létének első kezdetétől fogva egészen a legújabb időkig úgy elődeim, mint Én is támogatásban és segítségben részesítettünk, gyorsan felejtő hálátlansággal már évekkel ezelőtt az Ausztria-Magyarország elleni ellenségeskedés útjára lépett.”

TISZA ISTVÁN: A FIDESZ ESZMÉNYKÉPE

Tisza István eleinte nem akarta a háborút. Az 1867-es kiegyezési szerződés szerint azonban ilyen horderejű kérdést nem lehetett a magyar miniszterelnök egyetértése nélkül eldönteni. Tisza

alapvető gondja az volt, hogy Németország belépésével a fő csapás iránya áttevődik a német-országi frontra, és így a magyar-román határ sebezhető, s Románia csak arra vár, hogy ürügyet találjon Erdély és a Tiszántúl birtokba vételére.

Tisza elhibázott lépésnek tartotta a hadüzenetet, ugyanis úgy gondolta, a dualista állam nem készült fel eléggé ahhoz, hogy akár a szerbek, akár az Antant nagyhatalmak ellen gyors és eredményes háborút vívhasson, emellett pedig – mint kiderült, nem alaptalanul – kételkedett a négyes szövetség másik két tagjának, Olaszországnak és Romániának a hűségében is. Ezen okokból eredően a július 7-i minisztertanácson Tisza István – a résztvevők közül egyedül – a fegyveres megoldás ellen szólalt fel.

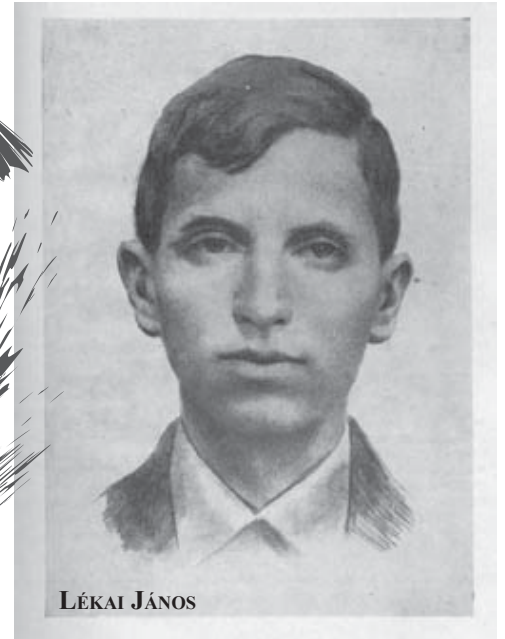
Tisza azonban elhitte, hogy a fentebb felsorolt hátrányok kiegyenlítésére elegendő lesz Németország végtelennek tűnő

SIKERES HÁBORÚS PROPAGANDA

„A mozgósítást a város lakossága megnyugvással; sőt örömmel fogadta, és az első hívó szóra mámoros lelkesedéssel sietett a zászló alá minden polgára a honnak. Ezrek és ezrek szálltak fegyverbe a királyi parancs elhangzása után, s megindult egy hatalmas, félelmetes, rettenetes szuronyerdő a monarchia dicsőséges hadserege – Szerbia ellen. A tartalékosok és a népfelkelők, még a 42 éves családapák is látható lelkesedéssel mentek a nemzeti becsület védelmére.”

(A korabeli jázsági sajtó – Jászapáti és Vidéke –
1914. augusztus 1-i tudósítása)

LÉKAI JÁNOS

katonai és anyagi potenciálja. Így július 14-én áldását adta a fegyveres megoldásra, és attól a naptól kezdve minden energiáját a háborús győzelem szolgálatába állította.

Tisza a hadüzenet után mindvégig kitartott a háború végsőig való folytatása mellett. Ennek érdekében a termelés fokozását, a sztrájkok kíméletlen letörését szorgalmazta. Politikája azonban előremenekülés volt: nem a győzelembe vetett hit, hanem a vereség következményeitől való félelem irányította

intézkedéseit. 1914-ben oly nagy volt a háború iránti vágy, hogy az ellenzék hallgatólagos megállapodást kötött a kormánnyal a harcok feltétel nélküli támogatásáról.

Az emberek szemében Tisza lett a háború és szenvedéseik megtestesítője. A 23 éves kommunista fiatal, Lékai János 1918 őszén vállalta, hogy lelövi Tisza Istvánt, a háborús miniszterelnököt. A pisztoly azonban nem sült el. Lékai tette ennek ellenére „szikra a nagy, kikerülhetetlen robbanáshoz”.

1918. október 31-én Hermina úti villájában ismeretlenek mégis végeznek Tiszával. A Fidesz-KDNP számára Tisza személye az összekötő kapocs a Horthy-rendszer és a Monarchia között. Az egykori miniszterelnököt beemelték a konzervatív kurzus ikonjai közé. Ez év június 2-án visszaállították az egykori Tisza István-émlékmű Búcsúzó katona szoborcsoportját. A tér átépítése során, a Parlament északi oldalán eredeti állapotban állítják helyre a Tisza István-émlékművet, Zala György szobrászművész alkotását. Mondani se kell, hogy Károlyi Mihály szobra helyén...

HŐSKÉNT HALTAK MEG, ROSSZ CÉLOKÉRT

Mit eredményezett az első világháború Magyarországnak? A közös hadseregben a háború öt éve alatt mintegy 4 millió magyar katona harcolt, ebből elesett több mint 600 ezer, a sebesültek és hadifoglyok száma összességében elérte a másfél millió főt. A hátszországban a lakosság 18 százalékát hívták hadiszolgálatra, ezen felül a hadiipar még mintegy 800 ezer főt foglalkoztatott. A háború Magyarországra eső összköltsége mintegy 7,82 milliárd dollárt tett ki (az 1920-as árfolyamon). Ez az összeg egy háború előtti átlagos év állami összbevételének több mint harmincszorosát tette ki.

Az első világháborúért Európa tőkés körei a felelősek. A magyar katonák hősiességgel küzdöttek a háborúban. Elhitték, hogy királyuk és parancsnokaik nemes célokért áldozzák fel őket. A magyar uralkodó osztály azonban nem a hazát védte, hanem új területeket akart megszerezni. Nem a békét védte, hanem a háborút használta saját céljainak elérésére. A katonák hősként haltak meg, rossz célokért.

A háborús vereség nyomán Magyarország olyan mély gazdasági, politikai és társadalmi válságba került, amely elsodorta a monarchiát. 1918. október 25-én Budapesten hivatalosan bejelentették a Magyar Nemzeti Tanács megalakulását, a Tanács elnöke gróf Károlyi Mihály lett.

A magyar uralkodó osztály nem tudott mit kezdeni a háborús válsággal, a tömeges munkanélküliséggel. A helyzetet

súlyosbította, hogy az ország déli részét francia és román, északi részét cseh csapatok szállták meg, és az Antant egyre nagyobb követelésekkel állt elő. Ebben a helyzetben a magyar uralkodó osztály tehetetlennek bizonyult. Az arisztokrácia átadta a hatalmat a liberális polgári erőknek, élükön Károlyival. Ők néhány hónap elteltével a hatalmat továbbadták a szociáldemokratáknak. A helyzettel ők sem bírkóztak meg. Ebben a helyzetben a szociáldemokraták a kommunistákat vonták be a hatalomba, és megalakult a Magyar Tanácsköztársaság.

A magyar munkás-paraszti hatalom 133 napig állt fenn. 1919 augusztusában a magyar földbirtokos osztály ellenforradalmi erői az Antant segítségével levertek. A Tanácsköztársaság volt az egyetlen olyan pillanat a 20. századi magyar történelemben, amikor Magyarország saját erejéből képes volt megszállt magyar területeket visszaszerezni.

Az első világháborút Magyarország számára a trianoni békeszerződés zárta le 1920. június 4-én. A trianoni békeszerződés az I. világháborút lezáró Párizs környéki békeszerződések rendszerének része. Az imperialista háborút imperialista béke követte. Az Antant-hatalmak meggyengítették Németországot, felszámolták hagyományos szövetségesét, az Osztrák-Magyar Monarchiát.

A békeszerződés eredményeképpen a Magyar Királyság elveszítette területének több mint kétharmadát (az ország területe 282 000 km²-ről 93 000 km²-re csökkent). Mintegy 3,3 millió magyar rekedt kívül az új magyar állam határain, azaz magyarok kerültek szülőföldjükön kisebbségbe. Ami a gazdaságot illeti, a korábbi Magyar Királyságból a termőföld 61,4 százaléka, a faállomány 88 százaléka, a vasúthálózat 62,2 százaléka, a kiépített utak 64,5 százaléka, a nyersvas 83,1 százaléka, az ipartelepek 55,7 százaléka, a hitel- és bankintézetek 67 százaléka került a szomszédos országok birtokába.

„A háború a politika folytatása más eszközökkel. Minden háború elválaszthatatlanul összefügg azzal a politikai renddel, amelyből fakad” – írta V.I. Lenin A háború és a forradalom című munkájában. A tőkés rendszer tőkés háborúkat szül, és tőkés békéhez vezet.

A HÁBORÚ VALÓSÁGA

„A kórházban egy emelettel lejjebb vannak a has- és gerinclövésesek, a fejlövésesek, és azok, akiknek mindkét kezét vagy lábát amputálták. A jobbszárnyon állkapocslövésesek, gázbetegek, orr-, fül- és nyaklövésesek. A balszárnyon vakok, tüdőlövésesek, medence-, izület-, vese-, here-, gyomorlövésesek. Itt látszik csak meg, hány helyen lehet egy embert eltalálni.

Ketten merevgörcsben haldokolnak. Bőrük megfakul, tagjaik megmerevednek, végül csak a szemük él még – sokáig. Számos sebesültnek szétlőtt tagja egy támasztóvillán szabadon lóg a levegőben; a seb alá edényt helyeznek, abba csöpög le a genny. Az edényt minden két vagy három órában kiüritik. Másokat szorosan bekötve nyújtóztatnak ki, s az ágyakról lelógó nehéz súlyok szorítják le őket. Látok bélszékletet, amelyek állandóan tele vannak bélsárral. Az orvos írónoka röntgenfelvételekef mutat nekem, teljesen szétzúzott csipőcsontokról, térdekről és vállakról.

Felfoghatatlan, hogy ilyen széttépett testek még emberi ábrázatot viselnek, s azokban a maga mindennapi módján folyik tovább az élet... Csak a kórház mutatja meg igazán, hogy mi a háború.”

(Részlet Erich Maria Remarque: Nyugaton a helyzet változatlan című regényéből)

NYUGATI DEMOKRÁCIA KAIRÓBAN

CSÍPÓS NYELVE MIATT ELHALLGATTÁK EGYIPTOM EGYIK LEGNÉPSZERŰBB HUMORISTÁJÁT

Végleg beszüntették Egyiptom egyik legnézettebb műsorát, amelynek házigazdáját, Bászem Júszetet a forradalom óta hatalmon lévő összes kormány megpróbált elhallgattatni - jelentette be egy hétfői sajtótájékoztatón maga a humorista. A műsort sugárzó, szaúdi tulajdonú egyiptomi műholdas csatornával, az MBC-Miszr-rel közösen tett bejelentésében Júszeft azt mondta, a tévéadót az utóbbi időben „jelentős nyomás alá helyezték”.

Az el-Bernámeg (A műsor) című heti program a hadsereg által támogatott Amerika-barát kormány vonalát egyébként hüén követő egyiptomi médiapiac azon kevés hangjainak egyike, amelyek szemben úsznak az árral. A 2011-ben kitört forradalom alatt sebészből lett műsorvezető módszeresen kifigurázta a mindenkori államhatalmat, és ezért többször is eltávolították a nyilvánosság elől. Legutoljára másfél hónappal ezelőtt jelentették be, hogy a hetente jelentkező program kötelező szünetet tart a múlt szerdán zárult elnökválasztás végéig. A hivatalos magyarázat szerint így „se a

választók orientációját, se a közvéleményt nem befolyásolja”.

A hatósági nyomás mellett készülő felvételek idején Abdel-Fattáh esz-Szíszi volt hadsereg-főparancsnok és leendő államfő hívei tömegesen tüntettek a show ellen a kairói Rádió színház előtt. Júszeft arról is beszámolt, hogy neves médiaszemélyiségek kifejezett hadjáratot indítottak ellene, és meg is fenyegették.

Júszeftet azzal vádolják, hogy kigúnyolta Szíszi támogatóit, illetve neveltség céltáblájává tette a fegyveres erőket. Februárban a kairói főügyészség azért indított vizsgálatot ellene, mert állítólag megsértette a nép akaratát, illetve Egyiptomnak és kormányának jelképeit. A vádak szerint a humorista Júszeft veszélyt jelent „az ország biztonságára és stabilitására”. ■

VARSÓBAN ELTEMETTÉK WOJCIECH JARUZELSKIT

Varsóban katonai tiszteletadás mellett pénteken eltemették az életének 91. évében, vasárnap elhunyt Wojciech Jaruzelski tábornokot, korábbi államfőt.

A Lengyel Népköztársaság utolsó vezetője, az 1981-es lengyelországi hadiállapot kihirdetője, volt pártfőtitkár, miniszterelnök, nemzetvédelmi miniszter hamvait a Powazki lengyel nemzeti sírkert katonai temetőjében helyezték végső nyugalomra.

Jaruzelski sírjánál a gyászbeszédet Aleksander Kwasniewski volt államfő mondta. Hangsúlyozta: egy olyan vezetőt búcsúztatnak, aki „a legnehezebb időkben képes volt felelősséget vállalni egy válságban lévő országért, és őszinte meggyőződéssel a kisebbik rosszat választotta, megvédve bennünket a külső intervenciótól vagy egy belső, testvérgyilkos összecsapástól”.

A temetésen több mint ezren gyűltek össze, a néhai tábornok hívei és ellenfelei egyaránt. Sokan virágokat és mécseseket helyeztek el a sírnál. Néhány száz tüntető transzparenszekkel

és hangos füttyszóval, kiabálással fejezte ki tiltakozását. A tüntetőket rendőrkordonnal választották el a gyászmenettől. A tiltakozás ellenére a temetés rendben zajlott le.

Előzőleg József Guzdek tábori püspök gyászmisét mutatott be Jaruzelski lelki üdvéért a varsói helyőrségi templomban. Az egyházi szertartást a család kérte.

A gyászmisén részt vettek a rendszerváltás utáni Lengyelország eddigi elnökei, Lech Walesa, Aleksander Kwasniewski és a jelenlegi államfő, Bronislaw Komorowski, valamint Tomasz Siemoniak nemzetvédelmi miniszter is. Komorowski beszédet is mondott, amelyben kiemelte Jaruzelski fontos szerepét az 1989-es rendszerváltásban.

Jaruzelski halála után háborús veteránok és volt politikai foglyok, egykori bajtársai kérték az államfőtől, hogy a néhai tábornokot a Powazki nemzeti sírkertben temessék el. Ezt kérte a család is, és ez volt Jaruzelski kívánsága is, aki lánya szavai szerint egész életében elsősorban katonának tartotta magát, és második világháborús bajtársai mellett akart nyugodni.

DUPLÁJÁBA KERÜLNE AZ AMERIKAI GÁZ

Alekszandr Novak orosz energetikai miniszter szerint az amerikai gáz kétszer annyiba fog kerülni Európának, mint az orosz gáz. Amerika valójában azt akarja, hogy Európa ne az orosz, hanem az amerikai gázszállítóktól függjön. Nem nagy üzlet Amerikától függeni, és még duplán fizetni is érte!

Az USA évek óta ígéretet tesz az amerikai palagáz szállítását. Milliós feltételhez kötötte, például csak NATO-tagoknak volt hajlandó szállítani. Valójában azonban nem sok történt ennek megvalósítása érdekében. Az USA biztosíthatna gázt valamilyen közép-ázsiai forrásból is, és egyes hírek szerint Ukrajnából is. Ezek a források azonban ma még nem képesek erre. Vezetékek sincsenek. A palagáz esetében speciális átrakókra is szükség van. Mindent összevetve igaz lehet, hogy az orosz gáz mindenképpen olcsóbb. Amerika valójában azt akarja, hogy Európa ne az orosz, hanem az amerikai gázszállítóktól függjön.

Az orosz államfő közben arra figyelmeztette az Európai Uniót, ha akadályokat gördít a Déli Áramlat építése elé, akkor Moszkva új útvonalat keres a gázvezetéknek. Vlagyimir Putyin közölte: „Ha továbbra is lesznek problémák a Déli Áramlattal, és Brüsszel állandóan megakasztja a kerekeket ezzel a projekttel kapcsolatban, akkor más változatokat vizsgálunk meg olyan országokon keresztül, amelyek nem tagjai az Európai Uniónak”. Ebben az esetben Brüsszel „kap még egy tranzitországot” - tette hozzá.

Putyin úgy fogalmazott később: „Nem értem, miért csinálják ezt a brüsszeliek. Ha nem akadályoznak bennünket, készen állunk megvalósítani ezeket a beruházásokat, az Északit és a Délit is”.

A Déli Áramlaton a tervek szerint 2015-től juttatják el az orosz gázt az európai országokba, így Magyarországra is. A vezetékrendszer a Fekete-tenger alatt, majd Bulgáriában, Szerbiában és Magyarországon keresztül kiépített, Ausztriában végződő szakaszokból áll majd. Ausztriával csak nemrég írt alá szándéknyilatkozatot a Gazprom az ottani szakasz megépítéséről, korábbiak szerint Olaszországban végződött volna a Déli Áramlat.

Az Északi Áramlat gázvezeték a Balti-tengeren keresztül szállít földgázt Oroszországból Németországba. A Gazpromnak ugyanakkor nincs hozzáférése az uniós szabályozás miatt az Északi Áramlatot a Cseh Köztársasággal összekapcsoló, Németország területén futó Opal gázvezetékhez, pedig az ukrán válság miatt ezen a vezetéken szeretné növelni az Európába menő szállításokat. ■

MOSZKVÁNAK VAN „B” TERVE AZ ELADÁSRA

A Gazprom előzetes megállapodást kötött kínai partnerével, miszerint a CNPC 25 milliárd dollár (körülbelül 5,6 ezer milliárd forint) előleget fizet az orosz gázért - közölte Alekszandr Medvegyev, az orosz állami energetikai cég exportvállalatának vezetője. A Gazprom-Export elnöke azt mondta, hogy „alapjában véve megegyeztek” az üzletről. A Gazprom és a Kínai Állami Kőolaj- és Gázipari Vállalat (CNPC) vezetői múlt szerdán, Vlagyimir Putyin orosz elnök sanghaji látogatásának záró napján írták alá a 30 évre szóló orosz-kínai földgázszállítási szerződést. Ennek alapján a Gazprom évente mintegy 38 milliárd köbméter orosz gázt juttat el Kínába.

Alekszej Miller, a Gazprom vezérigazgatója nem árult el további részleteket a megállapodásról arra hivatkozva, hogy azok üzleti titoknak minősülnek. Azt elmondta, hogy a gázüzlet értéke 400 milliárd dollárt (mintegy 89 ezer milliárd forint) tesz ki.

Az Interfax orosz hírügynökség jelentése szerint az orosz földgáz szállítása 4-6 év múlva indulhat meg a kelet-ázsiai országba. Vlagyimir Putyin Sanghajban azt mondta, hogy a szerződés teljesítéséhez szükséges beruházás Oroszországnak mintegy 55 milliárd dollárjába, míg Kínának 22 milliárd dollárba kerül.

A Vzgljad a gázszállítás két lehetséges útvonaláról ír. Az egyik a nyugati, az Altaj nevű gázvezetékén keresztül vezet a nyugat-szibériai Urengojtól Sanghajig. A másik a keleti útvonal, amely Jakutföldtől Habarovszkon keresztül Vlagyivosztokig vinné az orosz földgázt. A Szibéria Ereje nevű vezeték tervezett teljesítménye évi 61 milliárd köbméter lenne, és annak végpontjától építenének egy elágazást Kínába.

FOLYTATÓDIK A GYILKOLÁS UKRAJNÁBAN

Több száz civil áldozata van immár az ukrán hadsereg és a kijevi „szabadsapatok” kelet-ukrajnai megtorló akciójának. Az elmúlt napokban vadászgépekről, helikopterekről lőttek civil célpontokat. Az önrendelkezést követelő városokat harcokból és nehéztüzérséggel ostromolják, miközben azt sem hagyják, hogy legalább a gyerekek és az idősek elhagyják a harcok övezetét. Ilyet a náci német megszállás óta nem tapasztaltak a régióban. A nyugati, és így a magyar média zöme erről mélyen hallgat.

A Magyar Munkáspárt központi politikai lapja. Szerkeszti a szerkesztőbizottság.

Felelős szerkesztő: Frankfurter Zsuzsanna

Szerkesztőség: 1082 Budapest, Baross utca 61.; telefon: (1) 787-8621; telefax: (1) 780-8306

A Szabadság e-mail címe: info@aszabadsag.hu; internetcím: www.aszabadsag.hu

Kiadja: a Munkáspárt, a kiadásért felelős: Thürmer Gyula, elnök. ISSN 0865-5146

A Szabadság a Munkáspárt központjában és alapszervezeteinél megrendelhető.